

Bruksela, dnia 17 maja 2013 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 44/2013

**Sprawozdanie z posiedzeń Komisji Spraw Zagranicznych,
Podkomisji Praw Człowieka oraz Bezpieczeństwa i Obrony
i Komisji Handlu Międzynarodowego**

Bruksela, kwiecień 2013 r.

1. **KOMISJA SPRAW ZAGRANICZNYCH** - Negocjacje w sprawie wejścia Macedonii (FYROM) do UE powinny się rozpocząć przed końcem czerwca
2. **KOMISJA SPRAW ZAGRANICZNYCH** - Europejska Służba Działań Zewnętrznych mogłaby działać znacznie więcej, gdyby było więcej koordynacji międzyinstytucjonalnej
3. **KOMISJA SPRAW ZAGRANICZNYCH** - Spotkanie Ministrem Spraw Zagranicznych Francji - Laurentem Fabiusem
4. **STOSUNKI ZEWNĘTRZNE** - Unia dla Śródziemnomorza: debata w PE o przyszłości krajów Arabskiej Wiosny
5. **KOMISJA HANDLU MIĘDZYNARODOWEGO (INTA)** - Posłowie wezwali Radę do rozpoczęcia rozmów handlowych i inwestycyjnych z USA
6. **KOMISJE SPRAW ZAGRANICZNYCH I ROZWOJU ORAZ PODKOMISJA BEZPIECZEŃSTWA I OBRONY** - Romano Prodi: interwencja w Mali była nieunikniona
7. **PODKOMISJE PRAW CZŁOWIEKA (DROI) ORAZ BEZPIECZEŃSTWA I OBRONY (SEDE)** - Posłowie: potrzebujemy globalnej debaty nt. wykorzystania dronów

1. KOMISJA SPRAW ZAGRANICZNYCH - Negocjacje w sprawie wejścia Macedonii (FYROM) do UE powinny się rozpocząć przed końcem czerwca

Komisja spraw zagranicznych PE stwierdziła, że państwa członkowskie UE powinny otworzyć negocjacje akcesyjne z Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii przed końcem czerwca 2013 r. Podczas głosowania w sprawie sprawozdania z postępów Macedonii za rok 2012, posłowie wezwali komisarza ds. rozszerzenia UE do ewaluacji kosztów braku rozszerzenia, w tym kluczowych zagrożeń dla kraju, jeśli obecny stan rzeczy się utrzyma. Była Jugosłowiańska Republika Macedonii otrzymała status państwa kandydującego do UE w grudniu 2005 roku.

Posłowie stwierdzili, że rozpoczęcie negocjacji z Macedonią może jej dać pozytywny impuls do dalszych reform i promować dobre stosunki z sąsiadami. Podkreślali konstruktywną rolę Macedonii w stosunkach z innymi krajami kandydującymi do UE i zwrócili uwagę na niedawne pierwsze spotkanie, do którego doszło pomiędzy przedstawicielami rządów Skopje i Sofii.

Komisja podkreśliła również, że niezdolność do rozwiązania sporu o nazwę blokuje temu krajowi drogę do członkostwa w UE i wezwali do ostatecznego i bezzwłocznego rozwiązania tej kwestii, pod auspicjami ONZ.

- **Odblokowanie impasu politycznego...**

Posłowie w pełni poparli niedawne porozumienie, prowadzące do odblokowania impasu w polityce wewnętrznej po serii niepokojących wydarzeń w dniu 24 grudnia 2012 r., w wyniku których zmuszono jedną trzecią posłów i dziennikarzy do opuszczenia budynku parlamentu. Wszystkie siły polityczne w kraju muszą szanować swój parlament, jako kluczową instytucję demokratyczną służącą omówieniu i rozwiązywaniu różnic politycznych. Wezwali również do kompleksowej reformy procedur parlamentarnych.

- **... i łagodzenie napięć między grupami etnicznymi**

Posłowie wyrazili zaniepokojenie napięciami w stosunkach między grupami etnicznymi w kraju i wezwali do tego, by dialog polityczny został wzmocniony, aby wyeliminować ryzyko polaryzacji społeczeństwa i podziałów w życiu społecznym przebiegających wzdłuż linii etnicznych.

Posłowie podkreślili, że władze i społeczeństwo obywatelskie muszą doprowadzić do historycznego pojednania, które pozwoli przezwyciężyć podziały między i w ramach różnych grup etnicznych i narodowych, w tym z obywatelami narodowości bułgarskiej. Wezwali rząd Macedonii do wysłania jasnego sygnału, że dyskryminacja na podstawie tożsamości narodowej nie będzie tolerowana w tym kraju.

- **Korupcja, sądownictwo i media**

Posłowie podkreślili konieczność dalszych wysiłków na rzecz egzekwowania przepisów antykorupcyjnych, zapewnienia niezależności i bezstronności władzy sądowej i przezwyciężenia powszechnej autocenzury wśród dziennikarzy.

- **Kolejne kroki**

Rezolucja, przygotowana przez **Richard Howitt** (S & D, Wielka Brytania) i przyjęta 39. głosami za w stosunku do 13 głosów przeciw, przy braku głosów wstrzymujących się, może być poddana pod głosowanie Parlamentu Europejskiego w całości na majowej sesji plenarnej w Strasburgu.

2. KOMISJA SPRAW ZAGRANICZNYCH - Europejska Służba Działań Zewnętrznych mogłaby działać znacznie więcej, gdyby było więcej koordynacji międzyinstytucjonalnej

Przywództwo polityczne i widoczność Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych mogłyby ulec poprawie, gdyby było więcej koordynacji i synergii między ESDZ, Komisją i Radą. Taki był wszak zamiar i cel połączenia stanowisk Wysokiego Przedstawiciela, wiceprzewodniczącego Komisji Europejskiej i Przewodniczącego Rady Spraw Zagranicznych. Do tego wniosku doszli posłowie Komisji Spraw Zagranicznych PE, dokonując przeglądu funkcjonowania nowej unijnej dyplomacji po dwóch latach od jej powołania.

Eurodeputowani są zdania, że ESDZ musi zostać usprawniona. Należy zaprzestać powielania zadań w sekretariatach Komisji i Rady, aby umożliwić efektywne

podejmowanie decyzji, terminowe reagowanie na wyzwania i podejmowanie odpowiednich działań na czas. Europosłowie sugerują, by szef unijnej dyplomacji został również przewodniczącym grupy komisarzy ds. stosunków zewnętrznych i by był wspierany w realizacji swoich zadań przez zastępcy(-ów) politycznego(-ych), odpowiedzialnych przed Parlamentem Europejskim. Innymi słowy powinno nastąpić **zwiększenie i wzmocnienie koordynującej roli WP/wiceprzewodniczącego** poprzez dopilnowanie, by, w ramach następnej kadencji Komisji, wykorzystywał on swój pełny potencjał jako wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej oraz by powierzono mu przewodnictwo grupie komisarzy RELEX, w stosownych przypadkach poszerzonej o innych komisarzy.

Posłowie argumentują, że należy kłaść większy nacisk na planowanie strategiczne i na większą spójność działań krótko- i długoterminowych. Opowiadają się za dalszym rozbudowywaniem „odpowiedniej struktury” ESDZ, która łączy struktury w obszarze reagowania kryzysowego, budowania pokoju i WPBiO oraz za zapewnieniem koordynacji z oddziałami geograficznymi, delegaturami i innymi wydziałami tematycznymi zajmującymi się zarządzaniem kryzysowym, a wszystko to w oparciu o koncepcję platformy kryzysowej.

- **Więcej odpowiedzialności politycznej przed PE**

Posłowie żądają, by nowi szefowie delegatur ESDZ z całego świata uczestniczyli w przesłuchaniach zatwierdzających ich wybór przed właściwymi komisjami Parlamentu przed podjęciem swoich obowiązków. Ważne jest dopilnowanie, by nowi szefowie delegatur, którzy uzyskali nominację z rąk WP/wiceprzewodniczącego, byli oficjalnie zatwierdzani przez właściwą komisję parlamentarną przed objęciem swoich stanowisk.

PE opowiada się za wprowadzeniem systematycznej wymiany informacji z właściwą komisją parlamentarną przed każdym posiedzeniem Rady do Spraw Zagranicznych oraz zdawanie sprawozdania tej komisji po każdym posiedzeniu Rady

W opinii eurodeputowanych konieczne jest zapewnienie pełnej sprawozdawczości politycznej delegatur Unii wobec osób piastujących kluczowe stanowiska w Parlamencie na mocy dostępu regulowanego.

- **Delegatury powinny być lepiej wyposażone, aby służyć interesom UE**

Posłowie domagają się dopilnowania, by, w stosownych przypadkach, w każdej delegaturze działał attaché ds. WPBiO, co w szczególności dotyczy delegatur w krajach o niestabilnej lub niepewnej sytuacji politycznej bądź tych, w których zakończono niedawno operację lub misję.

Delegatury powinny też zrobić więcej, aby włączyć prawa człowieka do ich pracy, ze szczególnym uwzględnieniem praw kobiet. Posłowie podkreślają, że delegatury wymagają pracowników o odpowiednich i wysokich umiejętnościach i kompetencjach w celu uwzględnienia i zaspokojenia potrzeb i interesów UE w stosunkach z danym krajem lub regionem.

Posłowie są zdania, że istotne jest wykorzystanie w istotnym zakresie możliwości, jakie daje decyzja w sprawie ESDZ i TUE, szczególnie poprzez umacnianie koordynującej roli delegatur, głównie w sytuacjach kryzysowych, oraz umożliwianie im sprawowania opieki konsularnej nad obywatelami UE z państw członkowskich, które nie są reprezentowane w danym kraju. Ważne jest dopilnowanie, by dodatkowe zadania nie pochłaniały środków przeznaczonych na określone już strategie polityczne i priorytety, chyba że do podjęcia tych wyzwań ma dojść w wyniku reorientacji i przeniesienia pracowników.

- **Głosowanie plenarne w czerwcu**

Rezolucja komisji AFET, przygotowana przez posłów **Elmara Broka** (EPP, Niemcy) i **Roberto Gualtieri** (S & D, Włochy) została przyjęta stosunkiem głosów 38 za w stosunku do 12 przeciw, przy jednym głosie wstrzymującym się. Głosowanie plenarne zaplanowano na czerwiec br.

Rezolucja będzie stanowić ostateczny wkład Parlamentu Europejskiego w sprawozdanie przeglądowe ESDZ w 2013 r., które jest obecnie przygotowywane przez szefową dyplomacji UE Catherine Ashton i ma zostać opublikowana latem tego roku.

Projekt sprawozdania posłów Elmara Broka i Roberto Gualtieri nt. Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych:

http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2009_2014/documents/afet/pr/931/931384/931384pl.pdf

3. KOMISJA SPRAW ZAGRANICZNYCH - Spotkanie Ministrem Spraw Zagranicznych Francji - Laurentem Fabiusem

Gościem posiedzenia parlamentarnej komisji spraw zagranicznych w Strasburgu był szef francuskiej dyplomacji **Laurent Fabius**. Głównym tematem debaty była sytuacja w Syrii i regionie Sahelu. Minister odpowiedział na pytania, w jaki sposób Unia Europejska może udzielić pomocy w objętych konfliktem rejonach.

- **Jakie jest zdanie Ministra na temat europejskiej interwencji w Republice Mali? Czy potrzebujemy bliższej współpracy wojskowej na europejskim poziomie?**

Wiele znakomitych działań zostało już podjętych przez każde z angażujących się w tę sprawę państw członkowskich, oraz przez samą Europę, która zaoferowała szkolenie malijskiego wojska w ramach misji EUTM Mali. Nie można zapomnieć o przekazywanej przez nas pomocy humanitarnej i pomocy w przygotowaniu konferencji darczyńców na rzecz rozwoju gospodarczego. Poza tym, wszystkie działania, dzięki którym nasze podejście i polityka względem Sahelu będzie bardziej spójna i skoordynowana, będą miały pozytywne skutki.

- **W jaki sposób Unia Europejska może udzielić pomocy Syrii?**

W tym momencie UE jest zaangażowana głównie w przekazywanie pomocy humanitarnej, co zawsze jest przydatne, a w tym przypadku wyjątkowo potrzebne. Poza tym, trwa polityczna debata na temat Syrii, która, mam nadzieję, przyniesie wkrótce wymierne korzyści.

4. STOSUNKI ZEWNĘTRZNE - Unia dla Śródziemnomorza: debata w PE o przyszłości krajów Arabskiej Wiosny

Wzmacnianie demokracji, rola parlamentów i społeczeństwa obywatelskiego oraz poprawa sytuacji kobiet, to część tematów dwudniowego posiedzenia Zgromadzenia

Parlamentarnej Unii dla Śródziemnomorza (UfM), które odbyło się 11 i 12 kwietnia w brukselskiej siedzibie Parlamentu Europejskiego. Jego uczestnicy debatowali o przyszłości krajów Arabskiej Wiosny, szeroko pojętej międzynarodowej współpracy pomiędzy oboma brzegami Morza Śródziemnego i wspólnym bezpieczeństwie.

Podczas czwartkowych posiedzeń komisji, parlamentarzyści z krajów wchodzących w skład Unii na rzecz regionu Morza Śródziemnego mieli szansę przedyskutować z eurodeputowanymi kwestie dotyczące: bezpieczeństwa, praw człowieka i praw kobiet, spraw gospodarczych, systemu edukacji, zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego, kultury, energetyki i ochrony środowiska. W piątkowym posiedzeniu plenarnym Zgromadzenia Parlamentarnej Unii uczestniczył przewodniczący PE Martin Schulz.

„Rządy nie robią wystarczająco dużo, by region Morza Śródziemnego stał się miejscem zaawansowanej współpracy” - mówił Martin Schulz podczas otwarcia sesji. „Naszą rolą, jako członków parlamentów, jest wymuszenie na rządach uczestnictwa w Unii na rzecz regionu Morza Śródziemnego” - dodał.

„Współpraca europejsko-śródziemnomorska musi odbywać się na poziomie parlamentów i obywateli, w innym przypadku nie będzie wartościowa. Potrzebuje ona odnowionego partnerstwa pomiędzy silnymi, transparentnymi parlamentami, inspirowanymi nieskrępowanymi działaniami społeczeństwa obywatelskiego” - mówił Schulz podczas szczytu przewodniczących parlamentów Unii dla Śródziemnomorza w Marsylii, odbywającego się tydzień wcześniej.

5. KOMISJA HANDLU MIĘDZYNARODOWEGO (INTA) - Posłowie wezwali Radę do rozpoczęcia rozmów handlowych i inwestycyjnych z USA

Komisja Handlu Międzynarodowego w przyjętej rezolucji stwierdziła, że Rada Ministrów UE powinna zezwolić na rozpoczęcie negocjacji w sprawie transatlantyckiego partnerstwa w dziedzinie handlu i inwestycji (TTIP) w czerwcu.

Europosłowie są zdania, że mandat negocjacyjny powinien obejmować zamówienia publiczne i usługi finansowe, ale wykluczyć kulturę.

„Cieszę się, że znakomita większość w tej komisji popiera mój pogląd, że te rozmowy powinny rozpocząć jak najszybciej, tak aby wykorzystać impuls polityczny i potencjał lepszego zintegrowanego rynku transatlantyckiego do tworzenia miejsc pracy i wzrostu. Podkreślamy, że wynik negocjacji nie może naruszać podstawowych wartości Unii”, powiedział sprawozdawca **Vital Moreira** (S & D, Portugalia) po głosowaniu, w którym rezolucja została przyjęta 23 głosami za, 5 przeciw i przy 1 głosie wstrzymującym się.

- **Skupić się na interesach gospodarczych UE: zamówienia publiczne, transport, usługi**

Posłowie są zdania, że w celu zwiększenia tempa wzrostu gospodarczego i poziomu zatrudnienia dla UE, umowa transatlantycka musiałaby zaoferować nowe możliwości firmom z UE, na przykład poprzez zapewnienie „pełnego dostępu do rynku zamówień publicznych” i usunięcie ograniczeń nałożonych na unijnych dostawców usług.

Eurodeputowani podkreślają konieczność uwzględnienia usług finansowych w negocjacjach między UE i USA; wzywają do zbliżania przepisów w celu utworzenia wspólnych finansowych ram regulacyjnych między UE i USA, aby stworzyć wspólne procedury nadzoru w zakresie ostrożności.

Eurodeputowani wzywają USA do zniesienia zakazu wwozu produktów z wołowiny z UE, jako "środka budowania zaufania". Domagają się ponownego otwarcia rynku amerykańskiego na import produktów z wołowiny pochodzących z UE.

- **Kultura, prawa własności intelektualnej, dane osobowe, zdrowie publiczne i GMO**

Poprawka wzywająca do wyłączenia z mandatu negocjacyjnego kultury i audiowizualnych usług, w tym on-line, została przyjęta 14 głosami za, przy 11 przeciw i przy 5 głosach wstrzymujących się.

Tekst wzywa do zapewnienia wysokiego poziomu ochrony praw własności intelektualnej, w tym oznaczeń geograficznych oraz wysokiego poziomu ochrony danych osobowych.

Europosłowie podkreślają delikatny charakter niektórych negocjowanych obszarów, np. w sektorze rolnictwa, w przypadku którego postrzeganie GMO, klonowania i zdrowia konsumenta różni się w USA i UE. Podkreślają, że umowa nie może naruszać podstawowych wartości, którymi kierują się obie strony partnerstwa handlowego, takich jak na przykład zasada ostrożności w UE.

Ponadto, umowa ta nie powinna zagrażać różnorodności kulturowej i językowej Unii

- **Zaangażowanie interesariuszy**

Tekst wzywa Komisję Europejską, która będzie negocjować TTIP w imieniu UE, by skonsultowała się z jak najszerszym gronem zainteresowanych stron, aby różne interesy i opinie mogły zostać wzięte pod uwagę.

- **Następne kroki**

Projekt rezolucji powinien zostać poddany debacie i pod głosowanie przez Parlament Europejski podczas sesji w maju. Państwa członkowskie UE mają upoważnić Komisję do rozpoczęcia rozmów w czerwcu.

6. KOMISJE SPRAW ZAGRANICZNYCH I ROZWOJU ORAZ PODKOMISJA BEZPIECZEŃSTWA I OBRONY - Romano Prodi: interwencja w Mali była nieunikniona

„Zawsze byłem zwolennikiem pokoju, ale francuska interwencja na Mali okazała się być niezbędna, zwłaszcza w momencie, gdy kraj ten był na granicy upadku” - mówił w Parlamencie Europejskim wysłannik ONZ na rzecz Sahelu, były szef Komisji Europejskiej - **Romano Prodi**. Członkowie komisji spraw zagranicznych, rozwoju i podkomisji obrony i bezpieczeństwa, dyskutowali z Prodim o sytuacji afrykańskiego regionu, doświadczanego przez głód, biedę i terroryzm.

- **Mali: od interwencji zbrojnej do wyborów**

Romano Prodi podkreślił wagę interwencji zbrojnej przeprowadzonej przez wojska Francji. Dodał jednak, że potrzebne jest jak najszybsze rozpoczęcie procesu

pokojowego, który zagwarantuje przeprowadzenie, zaplanowanych na lipiec wyborów. "Zdaję sobie sprawę z tego, że jeśli nie uda się ich przeprowadzić teraz, mogą nigdy nie dojść do skutku" - uznał były szef Komisji Europejskiej. Problemem, z którym musimy się teraz zmierzyć, według szefa podkomisji ds. bezpieczeństwa i obrony, **Arnauda Danjeana** (EPP, Francja) jest upływający czas. „Francja chce wycofać swoje jednostki jak najszybciej” - mówił i dodał, „musimy zgrać to z wyborami”.

- **Strategia ONZ i UE**

Uczestnicy debaty skupili się także na kwestii polityki wobec państw Sahelu (region sięgający od Atlantyku do Erytrei). Prodi wyjaśnił, że potrzebne jest szersze spojrzenie i opracowanie strategii wobec całego regionu. Rumuński eurodeputowany S&D (Socjaldemokraci), wiceszef komisji spraw zagranicznych **Ioan-Mircea Pașcu** odparł, że „UE ma już swoją strategię wobec tej części Afryki”.

Komentując unijną, wojskową misję szkoleniową na Mali, szefowa komisji rozwoju **Eva Joly** (Zieloni) zauważyła, że może ona mieć „ważny wpływ na zreformowanie nie tylko malijskiej armii, ale i systemu demokratycznej i cywilnej kontroli”.

Eurodeputowani wyrażali także zaniepokojenie wobec rosnącego zagrożenia terrorystycznego w regionie oraz sytuacją Sahary Zachodniej. W spotkaniu wzięli udział szefowie komisji spraw zagranicznych parlamentów Algierii, Maroka i Tunezji.

7. PODKOMISJE PRAW CZŁOWIEKA (DROI) ORAZ BEZPIECZEŃSTWA I OBRONY (SEDE) - Posłowie: potrzebujemy globalnej debaty nt. wykorzystania dronów

Szybkie rozpowszechnianie technologii dronów może doprowadzić do naruszenia rządów prawa i samego bezpieczeństwa - mówili specjaliści, zaproszeni na wspólne posiedzenie podkomisji SEDE i DROI, które odbyło się 25 kwietnia w Brukseli. Posłowie za szczególnie kontrowersyjną uznali taktykę celowanych zabójstw (targeted killing) i wezwali do jak najszybszego przeprowadzenia szerokiej debaty na

temat prawnych aspektów oraz stworzenia globalnych standardów wykorzystania bojowych maszyn bezzałogowych.

Technologia wykorzystania bezzałogowych maszyn rozwija i rozpowszechnia się błyskawicznie, wymuszając poważne zmiany w prowadzeniu działań wojennych. Z tego powodu potrzebujemy poważnej dyskusji i opracowania nowych międzynarodowych praw i procedur - mówili specjaliści, zaproszeni na wysłuchanie w podkomisjach praw człowieka (DROI) oraz bezpieczeństwa i obrony (SEDE).

„Musimy przedyskutować ten temat globalnie. To UE jest właściwym aktorem, do rozpoczęcia dialogu, dzięki któremu uda się osiągnąć konsensus” - mówił dr **Nils Melzer** z Genewskiego Centrum Polityki Bezpieczeństwa i Genewskiej Akademii Międzynarodowego Prawa Humanitarnego oraz Praw Człowieka. Uczestnicy posiedzenia dodali, że ciche przyzwolenie wobec działań USA nie może być źródłem nowych standardów.

Dyrektor Fundacji na rzecz Badań Strategicznych w Paryżu **Camille Grand** zauważył, że maszyny bezzałogowe są obecnie kluczowym narzędziem wykorzystywanym w akcjach zbrojnych i przynajmniej 76 państw stara się obecnie o ich pozyskanie. Przedstawił także dane, z których wynika, że USA przeprowadziły ponad 350 ataków w Pakistanie i ponad 50 w Jemenie - strefach nieobjętych konfliktem, z wykorzystaniem dronów, w ramach tzw. celowanych zabójstw (*targeted killing*).

Niemal wszyscy biorący udział w debacie posłowie zaznaczali, że UE powinna określić swoje stanowisko, zwłaszcza, że użycie bezzałogowych maszyn często narusza międzynarodowe prawa. Brytyjska deputowana ALDE (Liberale) **Sarah Ludford** powiedziała: „To UE ma odpowiednią siłę przebicia, by rozpocząć walkę na rzecz poszanowania prawa międzynarodowego”.

Portugalka **Ana Gomes** (S&D) dodała, że Parlament powinien jak najszybciej przyjąć w tej sprawie rezolucję. „Musimy też przeprowadzić podobne wysłuchanie z udziałem naszych kolegów z Ameryki, by zrozumieli konsekwencje, jakie ma ich skandaliczna polityka” - podkreśliła.

- **Nowe podejście**

„Myślę, że jest to bardzo złożona kwestia, wymagająca od nas nowego podejścia. Obowiązujące prawo nie jest w stanie odpowiedzieć na współczesne pytania” - zauważył Brytyjczyk **Charles Tannock** (Europejscy Konserwatyści i Reformatorzy, ECR). W sprawie Pakistanu dodał: „co w przypadku, gdyby terroryści przejęli kontrolę nad bronią nuklearną? To są te straszne dylematy, jakie ma amerykańska administracja. Być może dlatego muszą się uciekać do takich środków”.

Opracowała:
dr Magdalena Skulimowska¹

---

¹ Na podstawie debat w komisjach PE i informacji prasowych PE